

Handläggare: Anne-Christine Ehn
Fastighetsförvaltningen
Utvecklingsenheten/30
Tel: 508 261 64
anne-christine.ehn@gfk.stockholm.se

2003-09-30

Dnr 03-930-2981:1

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

**Skrivelse från Åsa Romson (mp) och Per Bolund (mp) angående
källsortering av återvinningsmaterial i fastigheter som förvaltas av
Gatu- och fastighetsnämnden**

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Gatu- och fastighetsnämnden besvarar skrivelsen med kontorets
utlåtande.

Olle Zetterberg

Lars Callemo

Eva Olsson

SAMMANFATTNING

I skrivelsen ställs frågor om källsortering av avfall i fastigheter som förvaltas av Gatu- och Fastighetskontoret. Fastighetsförvaltningen har infört källsortering enligt förvaltningen gällande miljömål. Totalt finns möjlighet till källsortering inom ca 55% av fastigheterna gällande AO Sjukhem, AO Kultur, AO Kommersiellt och AO Förvaltningsbyggnader. Fortsatt utbyggnad pågår i enlighet med förslag till ny Renhållningsordning för Stockholms stad.

UTLÅTANDE

Bakgrund

I ”skrivelse angående källsortering av återvinningsmaterial i fastigheter som förvaltas av Gatu- och Fastighetsnämnden” framförs att förutsättningen för kretsloppssamhället är att produkter som tidigare ansetts var ”sopor eller avfall” skall ses som material som kan återanvändas eller återvinnas i någon

form. Hänvisning finns till renhållningsordningen för Stockholms stad som ligger för behandling i KF där en hög ambition gällande minskning av resursslöseri och ökad återvinning finns med som vitala delar. Renhållningsordningen innehåller även en avfallsplan som ansluter sig till EU:s avfallshierarki och behandlingen av olika fraktioner.

Vidare framhålls att staden har stor möjlighet att påverka och påskynda källsorteringen i fastigheter eller dess omedelbara närhet. Det är frågor som bostadsbolagen arbetat med under en längre tid.

Nulägesbeskrivning

Fastighetsförvaltningen har i sin miljöaktivitetsplan ställt upp mål gällande källsortering. Det övergripande miljömålet lyder ” Minska avfallsmängderna för deponering genom källsortering av hushållsavfall, kontorsavfall samt bygg- och rivningsavfall” och utifrån det har två detaljerade miljömål formulerats. Dessa är ”Möjlighet till källsortering i enlighet med framtagna riktlinjer och anvisningar skall finnas i 60% av våra fastigheter vid utgången av 2003 och ”Stickprovskontroller (minst två per AO) av avfallshanteringen i samband med rivning och ombyggnad genomförs under 2003”.

Redan 2001 beslutade ledningsgruppen inom Fastighetsförvaltningen att ta ett principbeslut gällande tillämpningen av den då föreslagna Renhållningsordningen för Stockholms stad. Enligt principbeslutet skall källsortering i enlighet med riktlinjer i Renhållningsordningen och förvaltningens miljömål genomföras i fastigheter som förvaltas av Fastighetsförvaltningen och följande fraktioner skall omhändertas:

Hushållssopor sorterade som brännbar fraktion. Icke brännbara hushållssopor sorteras i samma kärl som ”Icke brännbara grovsopor”.

Batterier

Grovavfall uppdelade i: brännbar fraktion och icke brännbar fraktion

Kasserade elektriska/elektroniska apparater

Kasserade kylskåp

Farligt avfall

För de så kallade producentansvarsfraktionerna (papper, glas färgat/ofärgat, plastförpackningar, metallförpackningar, kartong/well) saknar Fastighetsförvaltningen rådighet då insamlingen av dessa fraktioner handhas av Materialbolagen. Det gör att dessa fraktioner hänvisas till de samlingsställen som finns anordnade av staden på allmänna platser.

Fastighetsförvaltningen ansvarar för en mängd olika fastigheter där behoven av källsortering ej kan sammanställas till en standardsortering utan varje fastighets behov måste noggrant övervägas. I ett flertal fastigheter ansvarar hyresgästerna själva för att avtal med avfallsentreprenör upprättas och här skall Fastighetsförvaltningen endast tillhandahålla utrymme för källsortering i enlighet med ovanstående fraktioner.

Så här långt har arbetet att ordna fastighetsnära källsortering i Fastighetsförvaltningens fastigheter utvecklats på ett positivt sätt. Totalt finns möjlighet till källsortering inom ca 55% av fastigheterna gällande AO Sjukhem, AO Kultur, AO Kommersiellt och AO Förvaltningsbyggnader.

För att uppmuntra till och få fram hur stort intresse för källsortering som fanns hos Affärsområde Barnstugors hyresgäster, skickades en enkät ut till samtliga förskolor, drygt 420 st, våren 1999. Bara 25%, 103 st, svarade. Av dessa valdes 40 förskolor ut vilka fick fyra kärl per stuga under år 2000. Totalt köpte affärsområdet ut 160 kärl. Några av de förskolor som i och med detta fick källsortering har önskat få lämna tillbaka kärlen, då kostnaderna för hämtning av källsorterade fraktioner är högre än för normal hämtning.

För att få en helhetsbild av hur utbrett källsorteringen är bland de förskolor som fastighetsförvaltningen hyr ut, skickades en förfrågan till samtliga stadsdelar våren 2002. Svar inkom från ca fem stadsdelar dvs 28%. Påminnelse har skickats ut och försök med direktkontakt med miljösamordnare har gjorts. Återkopplingen har varit svalt varför en helhetsbild varit omöjlig att få fram.

AO Barnstugor för för närvarande diskussioner tillsammans med SDF Hässelby- Vällingby om utformning av källsortering i barnstugor som pågår.

Konsekvenser

Ekonomiska

Införandet av fastighetsnära källsortering är förenat med en rad olika konsekvenser. Främst finns en ekonomisk fråga och den är beroende av fastighetens utformning. I de fall det rör sig om en fastighet inom tullarna finns oftast ingen möjlighet att få plats med erforderliga källsorteringsfraktioner i befintligt avfallsutrymme. För att bygga om befintliga utrymmen kan i vissa fall bli nödvändigt att säga upp hyreskontrakt för att friställa uthyrd yta vilket ger ett intäktsbortfall samt ombyggnadskostnader som kan uppgå till väsentliga belopp per utrymme. I de fall ombyggnad ej är möjlig utan källsorteringsbyggnad skall kompletteras utanför befintlig fastighet kan omdisponering av tomtmark utgöra stora kostnader samt kostnader för nybyggnad om ca 100000:-/källsorteringshus. Det innebär att inom nuvarande investeringsbudget finns inte utrymme för ombyggnad av alla befintliga utrymmen samt nybyggnad av källsorteringshus utan detta måste ske etappvis.

Miljö

Konsekvenserna för miljön är omfattande om källsortering inte tillämpas eftersom ett växande sopberg kan medföra försämring av bland annat grundvatten på grund av lakvatten från avfallsdeponier. Även tungmetaller kan förorena mark och vattendrag. Förbränning av avfall skapar även det en mängd restprodukter som måste deponeras och tas omhand.

Kontorets förslag

Kontoret avser att fortsätta utbyggnaden av fastighetsnära källsortering i enlighet med gällande miljöaktivitetsplan samt i övrigt arbeta enligt intentionerna i den kommande Renhållningsordningen.

SLUT